

NYHEDSBREV

Nr. 1 - 2017

NEWS Arrangementskalender

Mandag den 27. februar 2017, Dansk Kødkvægs årsmøde i forbindelse med KvægKongres 2017

- Start kl. 19.00 i Messecenter Herning Kongrescenter
- Se mere på <http://www.danskkøedkvæg.dk>

Lørdag den 18. marts 2017, Åbent Hus på Aalestrup Avlsstation

- På dagen kan du møde raceforeningernes avlsudvalg samt sponsorerne
- Der bliver serveret pølser og drikkevarer

NEWS Frøblandinger til kødkvæg

Af Betty Schmidt, produktchef, DSV Frø Danmark

Græsmarker til kødkvæg er en væsentlig del af dyrenes fødegrundlag – hele året rundt. Fra græsset begynder at gro om foråret til det stopper væksten om efteråret, udgør afgræsning hovedparten af dyrenes føde. Mens dyrene i vinterperioden bl.a. fodres med græsensilage, wrap eller hø. Med græsmarkens centrale rolle for kødkvæg er det vigtigt at vælge den rigtige frøblanding.

Valg af frøblanding

Der findes et utal af frøblandinger – både konventionelt og økologisk – på markedet. Hovedparten af dem indeholder kløver i kombination med forskellige græsarter. Ved valg af frøblanding skal man forholde sig til følgende:

- **Jordtype** – det er vigtigt at vælge frøblanding efter jordens beskaffenhed. Er der tale om en sandjord, lerjord, almindelig jordtype eller et fugtigt areal? De forskellige græsarter har forskellige krav til jordtypen.

- **Varighed** – er der tale om en 2-3 årig græsmark i et sædskifte (omdrift), eller skal græsmarken vare i mange år (permanent)?
- **Anvendelse** – hvad er den primære anvendelse af græsmarken? Er det kun til afgræsning, kun til slæt (wrap/hø) eller en kombination med måske 1-2 slæt og ellers afgræsning?

- **Foderkvalitet/struktur** – der er stor forskel på græssernes fordøjelighed. For kødkvæg er struktur i græsset vigtig i modsætning til malkekøer, hvor en høj fordøjelighed er det vigtigste. Ved slæt påvirkes fordøjeligheden i høj grad af slættidspunktet.

Mest populære blandinger

Mange kødkvægsavlere ønsker en robust græs-

mark med en god holdbarhed, en jævn græsproduktion gennem sæsonen samt græs med struktur. Der er især to frøblandinger, der lever op til disse krav – nemlig Frøblanding nr. 36 samt Kødkvæg Opti. Begge blandinger er velegnet til alle jordtyper, og den brede sammensætning giver en alsidighed og robusthed, som både dyr og deres ejere er tilfredse med.

Udpluk af de mest relevante frøblandinger til kødkvæg

Frøblanding	Jordtype	Varighed	Primær anvendelse	Antal arter i blanding ud over hvidkløver	Strukturværdi
Frøbl. nr. 22*	Alm./god	♦♦	Afgræsning	1 græsart	♦
Frøbl. nr. 24*	Alm./varie.	♦♦♦♦	Afgræsning	4 græsarter	♦♦
Frøbl. nr. 25	Tør	♦♦♦♦	Afgræsning	3 græsarter	♦♦♦
Frøbl. nr. 26*	Fugtig	♦♦♦♦	Afgræsning	5 græsarter	♦♦♦
Frøbl. nr. 36*	Alle	♦♦♦♦♦	Kombineret	5 græsarter	♦♦♦♦♦
Frøbl. nr. 45*	Alm./god	♦♦♦	Slæt	Rødkløver + 2 græsarter	♦♦♦♦
Kødkvæg Opti*	Alle	♦♦♦♦♦	Kombineret	7 græsarter	♦♦♦♦♦

- *: Fås også økologisk - ♦: 1-5, hvor 5 = mest varig og mest strukturrig

Mineralblanding, tilpasset årstiden

Af Ove Rugager Madsen, kødkvægrådgiver, SAGRO og LMO

Tager man overskriften helt bogstaveligt, er der vel groft sagt kun den forskel, at i sommerperioden kan man undvære D-vitamin under forudsætning af, at kørerne kommer på græs. Når det så er sagt, så er der alligevel forskel med hensyn til, at man skal sikre sig, at der er tilstrækkeligt med magnesium (Mg). Det gælder især forår og efterår. Hvis der er erfaring for, at der kan forekomme græstetani (græsforgiftning), skal der tildeles ekstra Mg før udbinding (brug udbindingsblanding). I efteråret kan der også opstå Mg-mangel, især hvis det er koldt, og der er risiko for, at dyrene taber sig. Når dyrene taber sig, bindes Mg, og derfor kan der opstå magnesiummangel.

Hvis dyrene går på agerjord, eller noget som minder om det, er det normalt ikke nødvendigt at

tildele specielle mineraler. Græs indeholder de makromineraler, som kvæg har behov for, men det kan knibe med mikromineraler. Derfor vil jeg ikke løbe an på helt at undvære mineralerne men tildele fx en "type 3" eller en "type ammeko" efter ædelyst. Jeg vil også normalt give fri adgang til fodersalt, dels fordi kvæg ofte mangler salt, og dels fordi salt er med til at forhindre græstetani specielt i foråret.

Hvis dyrene går på naturarealer, kan mineraltildelingen være mere problematisk. Mineralindholdet i jorden på naturarealer kan være meget "skævt". Bortset fra de førnævnte mineraler kan der også være mangel på fx selen (Se). Selenmangel opda- ges desværre tit først, når det er ved at være fatalt. Det er især de nyfødte kalve, det går ud over. Det kan være svagt fødte kalve og /eller i værste fald kalve, som dør umiddelbart efter fødslen. Selenmangel kan også påvirke drægtigheden. Derfor bør man altid tildele mineraler med ekstra Se til dyr på naturpleje. Organisk Se optages normalt bedre end mineralisk Se.

Zink (Zn) er også et af de mineraler, som man måske skal til at vise interesse for. Zn har indflydelse på huden og i nogen grad yversundheden og især klovsundheden. Sunde klove er af stor betydning for dyr, som går på fugtige arealer. Et andet område, som vi dybest set ikke kender så meget til, er yversundheden. Vi tror ikke, der er problemer, men ved det faktisk ikke – fx kender vi ikke celletallet. Her vil tildeling af Zn være en fordel.

Nu er det ikke sådan, at man hovedløst skal tildele mineraler, men kun hvis man vurderer, at der er et behov. Derfor vil det være en fordel at kende mineralindholdet i foderet. Derfor bør der udtages en mineralanalyse af grovfoderet. Det behøver ikke at være hver år, men man skal kende niveauet. En mineralanalyse, hvor der analyseres for 9 mineraler, koster ca. 1.000 kr. og er altså en forholdsvis beskedne udgift i forhold til indkøbet af mineraler. Der er ingen grund til at tildele mineraler, hvis der ikke er behov for dem. Hvis det viser sig, at indholdet i foder er ”skævt” i forhold

til ”normalt”, kan det blive aktuelt at lave en specialblanding, som fylder de huller ud, der er. Det koster i nogle tilfælde lidt mere, men man skal ikke bare give dem mere af en standardblanding for at udligne manglerne. Så skubber man bare endnu mere til et skævt forhold.

Slikspande er en populær måde at tildele mineraler på. Det er normalt også en dyr måde at tildele på. Der er selvfølgelig en vis sikkerhed for, at dyrene tager mineralerne, fordi de smager godt, og nogle steder kan man kun vanskeligt gøre det anderledes. Den billigste måde er at tildele mineralerne i en eller anden form for automat. Det kan være i en ”væltepeter” eller blot i en plastiktønde. Der er en risiko for, at ikke alle dyrene optager mineraler, men tildeling af mineraler er tit det muliges kunst – i hvert fald på græs. Er det muligt at give mineralerne opblandet i lidt korn, er det en fordel. Man opnår, at alle dyr får mineraler, og man opnår, dyrene er vant til at komme til truget. Det er en fordel, når man skal have fat på dem på et tidspunkt.

Deltag i KvægKongres 2017 i Herning 27. og 28. februar 2017 samt Dansk Kødkvægs årsmøde mandag den 27. februar samme sted

Deltag især på kvægekongressens første dag og bliv opdateret på og deltag i debatten om kvægpolitiske emner og mere specifikt på/om emner af betydning for kødkvæg.

På kongressen bliver du fagligt inspireret og møder mange kolleger – dels fra egen race, men også fra andre kødkvægsracer.

Klik [her](#) og se de faglige emner af interesse for kødkvæg.